

*Milované Kateřině
k narozeninám,
poněvadž je má jistě
na 1. máje,
věnuje autor.
1. května 1949.*

JAK VRATISLAV NEKOUPIL DEJVICE

Jiří Kalousek
Yakl Vratislav
mekoupil Dejvice

Edice e Praha

Kudlán spí, máje hlavu vloženou mezi
druhou a třetí stránku úředního listu v ru-
brice pro obchod a živnosti. Spí v úředních ho-
dinách!

Pohlédneme-li mu přes rameno, ale prosím,
je tiše, po špičkách, abychom ho nezbudili, spa-
níme na dotyčné třetí stránce věstníku úřední
vyhlášku. Téměř každé čtvrté slovo je podtrže-
no červenou tuškou značky „Gold Star“, jantech
se mívá na našich úradech, místy lze spatřit i
různé se křížující šipky a připomínky. Proto,
milá čtenářko, měj chvilí strpení a přeči si, což
sam píše. Jistě jde o něco závažného. Já zatím
půjdu hlídat ke dveřím, kdyby někdo šel. Moh-
li bychom z toho mít nepříjemnosti, neřku-
li popotahování, protože na sociálním oddě-
lení MNV v Dejvicích nemáme vlastně vů-
bec co pohledávat.

PYLNÉ

nedostí přesně termínováno! nonkvalita na věc!

188

Vánoční přídavek na koně.

Podle § 18. vl. n. pro z. Č. o ú. mezd ze d. 14. II. 1894, čl. 6/III. §. podl. zák. c. k. ř. ra. J. M. C. Fr. J. od. pod. bodem C.

ei

PRACUJE-LI ZAMĚSTNANEC V ZAMĚSTNÁNÍ POD BODEM a), A TO STÁLE A DOPOSUD, MÁ NÁROK NA POMĚRNOU VÝŠÍ PŘÍSPĚVKU NA KONĚ, JENŽ BY MU JINAK NEPŘÍSLUŠEL.

$Id = \frac{4Fv}{6.5} = ?$
 $= \sin 4$
ZAMĚSTNANCI, VEDENÍ POD BODEM b) V JINÉM STAVU, NEŽ JE TENTO, MAJÍ NÁROK NA JEDEN KALENDÁŘNÍ DEN, PRACUJÍ-LI POD ZORNÝM ÚHLEM BODU f) PLNOU PRACOVNÍ DOBU (TÝDENNÍ), ČÍMŽ SE PODLE 1. ODS. ROZUMÍ 48 hodin NEBO 42 hodin; POTOM JE VŠAK TŘEBA ZAPOČÍTATI TAKÉ ČAS, STRÁVENÝ POVINNOU ŠKOLNÍ DOCHAŽKOU, NEMOCÍ NEBO NA KOUPI.

$\frac{4[P]}{200} = \frac{1. - 15. XII}{200} = \frac{15P}{200} = 00 - 5P$
 $00 = +5P$
✓ a) ZAMĚSTNANCI, KTEŘÍ MEZI 1. A 15. XII. ZAMEŠKALI, MAJÍ NÁROK PODSTATNĚ NIŽŠÍ.

✓ b) KDO ZAMEŠKAL PO 9. X., POZBÝVÁ NÁROKU O 1/200 ZA KAŽDOU PRACOVNÍ HODINU A ODEČTOU SE MU 3/8. $\frac{9x}{200} = \frac{3}{8}$

✓ c) KDO ZAMEŠKAL ÚMYSLNĚ BEZ ZAŘAZENÉHO DŮVODU A OMLUVY, POZBÝVÁ NÁROKU NA 1/8 PŮVODNÍ VÝŠE. $= \text{„pozbývá nárokem“}$

✓ d) JESTLIŽE ZAMEŠKAL PO 9. III. 1933, A ČINÍ-LI TO 7 dní VČETNĚ SOBOTY, ZTRÁCÍ ÚPLNĚ NÁROK NA ZAMĚSTNAVATELE A ZAMEŠKANÉ HODINY.

✓ g) JESTLIŽE ZAMĚSTNANEC NEZAMEŠKAL A PŘESTO MU BYLY STRŽENY 3/8, ODCÍTA SE POUZE 1/8. $\downarrow 9$ „dostí melogické“

Kda úplně, není proč!

Práva zaměstnaná zdarma; pravda!

ALE ZTRACÍ NAŘOK NA KONĚ VLIVEM ZAMĚSTNAVATELE.

PTAJÍ SE NAŠ DOMOVNÍCI, JAKÝ JE JEJICH NAŘOK NA VÝCHOVNÉ PRO JEDNOHO KONĚ VE VÍCEČLENNÉ RODINĚ NEŽ TŘI.

oplati 20

chachá ČLOVĚK, KTERÝ SE STARÁ O KONĚ JAKO VEDLEJŠÍ ZAMĚSTNÁNÍ MIMO DOMOVNICTVÍ, MÁ NAŘOK VE VÝŠI 20% JAKO V R. 1913 ZA ÚKLID DOMU A PRÁCE NEDOMOVNICKÉ, ALE NEJVÝŠE JAKO LONI. NEMŮŽE PRO TO SUMA PŘEKROČIT MEZE, ALE MŮŽE, JAK STANOVÍ ČL. 38. VI. N. Z. D. OK. JE PŘEKROČIT A DOSTATI TOTO NA KONĚ. AVŠAK PODLE ODS. 2. TĚHOŽ O CENOVÝCH PŘEDPÍSECH A ODMĚNÁCH, NEMŮŽE TATO ZA DÍTĚ PŘEKROČIT JEDNOHO DOMOVNÍKA.

1913

co to je přičítání? není

ne!

DALE PATŘÍ NAŘOK TĚŽ DOM. DĚLNÍKŮM, POKUD PRACUJÍ DOMA, A TO NEJVÝŠE SAMI VČETNĚ ROD. PŘÍSLUŠNÍKŮ, A TO OD TOHO DNE. → ano!

1 + 7%

DOMAČTÍ DĚLNÍCI, PRACUJÍCÍ ZAJEDNO S CIZINCI, DOSTANOU PŘÍDAVEK JEDNOHO PODNIKATELE ZDARMA + 7% HRUBÉ PRACOVNÍ ODMĚNY, ALE NEJVÝŠE TO MŮŽE ZA SE BÝTI OD 1. VII. NA JEDNOHO KONĚ, * JE DOSAŽITELNÝ BEZ PŘÍPLATKŮ, KTERÉ DOSÁHLI JIŽ PŘED TÍMTO.

ovšem je-li!

DOM. DĚLNÍKŮM, KTERÍ PRACUJÍ U KONÍ TĚŽ MIMO ZÁVODY, ZVYŠUJE SE PŘÍDAVEK NA KAŽDÉHO VZHLIDEM K POJIŠTĚNÍ TOHOTO PODLE POMĚRU DOSAŽENÉHO KE SKUTEČNÉMU, AVŠAK JEN PRO NEMOC ONOHO, TAKŽE ANI NE MOC NESNIŽUJE TENTO.

PRO URČENÍ VÝŠE JE ROZHODNÝ VĚK KONŮV, A TO NIKOLI V ROK NAROZENÍ TĚHOŽ, ANI V DEN ÚMRTÍ, ALE NA OPAK V DEN SPLATNOSTI TOHOTO. ? ktvého?

* kdírarniti

ZEMSK. NÁRO. VÝBO. V ČEC.

gladi-li již pro nepřechase?

jak vidět, těžký je život úředníka.

Zbojváječeho času využíjeme k prohlídce kanceláře. Zařízení je veskrze prosté, aby tak odpovídalo lidovému přístroji. Skládá se z psacího stolu, pana Kudlána, proutěné židle s polohářkem, plivátka a čtyři stěny. Jedinou ordovou místností je obrázek s národním obsahem, takže ani sen tu není zbůhdarma, neboť apeluje na průchozí stranu, nikoli svými malými rozměry, ale obsahem, který jest velký.

Znágorňuje horu Pípa, čímž autor díla nekompromisně dává na jevo, že se jedná o naši rodnou vlast.* Dále tam vidíme rozložitý javor s lípovým listím, pod nímž se schovává mnoho lidí, tvářících se smušně, až zavile, neboť venku prší, což je vidět z toho, že na obloze se klene duha. — Vpředu poznáváme Jana Amose Komenského, jenž se rovná něco učí a jde nám tak příkladem pily, ačkoliv je stár. Kdele něho se setelí mistr Jan Žižka**, vzadu pak stojí dva páni, co jsme se o nich neučili a m. ales jim něco říká. Taticěk Masaryk mává rasolestí, aby se v sí slotě aspoň trochu zahřál,*** zatím co král Železný a zlatý† na něho kouká. Václav Vydra st.†† léž.

* zemi českou

** neboť jest zima

*** neboť jest zima

† Otakar II., nar. 2. ledna; padl l.p. na poli moravském, kde tekla krev čes. proudem a tak zahynul.

†† Otec V. Vydry ml.

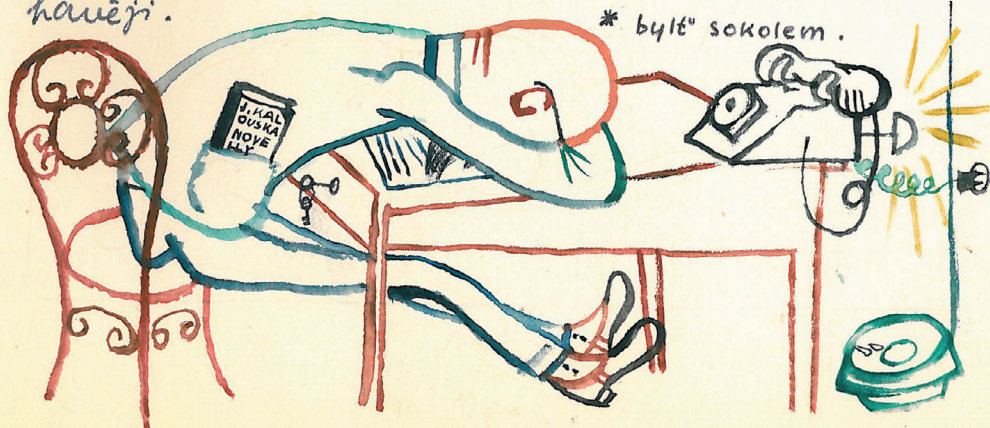
Nejdále vzadu čučí někdo na větri. Balo by se soudit na M. Tyrše.* Žešt' však vřejně nevedí Přemyslu Oráči, který medvá a oře na liše či nivě dědičné, aby bylo co do huby.

Za Řípem stojí velký stařec s roztářenýma rukama a volá: „Vidím město velké, které strdím a medem oplývá!“, čímž myslí asi Prahu, která se rozkládá hned pod Řípem, a tak není divu, že jí vidí. V Praze se byčí Hradčana, odkud právě skáče na smrt odsouzený a bledý Šemík nahřbse věruého Horymíra, dotyčenému starci, co jest buď praotec sv. Čech nebo vědma Žibušě, jí měla taky vidění, přímo za košili, zdobenou svérázem, aby pak pádil k Neumětelům, kde zahyne na zápal plic. Pod obrázkem se pavi' ozdobným písmem, že jsme byli a že budem, a že to je majetek MNV.—

na protější stěně visí ....

Tklivé ticho střední místnosti prořízlo zvonění telefonu. a nyní rychle od-
sud, než se Kudlán probudí.

Telefon zazvo-
nil po druhé, tentokrát silněji a jaksí nalé-
havěji.

* bylé sokolem.

"Pomůc!", zamumlal hlas do telefonu, před-
pokládají, že dojde cíle.

"Haló!" olázalo se sluchátko naivně.

"Pravím, pomůc!" opáčil hlas.

"Jo, pomůc, to je jiná - a jedná se o prv-
ní nebo o Marshallův plán, či dokonce..."

"Šmarjá, pomůc, neb jde o moc!" pro-
hlásil první hlas, trvaje tvrdošjivě na svém.

"To se topíte?"

"Prosim, ber lepace", rozlobil se tele-
fon, ař mu rozčilením vypadlo g, "tady Koupil,
Dejnice!"

"To nejde -" domnívalo se sluchátko.

"Tak halóó, člověče, vo čem vedete ko-
vor? Tady Koupil, Dejnice, rozumíte?"

"Rozumím, rozumím, ale kdo je Koupil
a co s nima bude dělat?"

"Ne, ne", zanařikal zoufale telefon,
"to já sám jsem Koupil, řeznickí a urendářský, a
potřebuju pomoc -" trval na svém. Byl však
přerušen uprostřed věty.

"Tak vy jste Koupil řeznickí, no dobrá,

gratuluju, ale teď se musíte starat sám, proč bych vám měl proona já pomáhat? Párky stejně neumím a maso jak by smet'. Neměl jste kupovat zajíce v pysli!"

"Tak hrome, já jsem žádnýho zajíce nekoupil, protože bílý maso nevedu a pak to nemám ani zapotřebí!"

"No dobře, tak jste tedy nekoupil zajíce, alebrž řeznickví – ale něhdo jiněj koupil ty Dejvice – a teď mi řekněte, co já s tím mám společnýho!"

"Bóže, to je vsmyl, nikdo žádný Dejvice nekoupil...."

"No tak vidíte, šašku jeden, proč teda bráte? Mně to bylo hned divný!"

"Člověče, tady Vratislav koupil, vítěz-
ný náměstí!"

"Tak my už začínáte zas? Dejte si pozor! Kdo je u vás člověk? Tady je ouřad-
měno? – a von teda Vratislav koupil vítěz-
ný náměstí, že jo, a co takhle Karlák, na to už ne-
měl, co? Dělejte si Kašpárky z několio jinýho,
já do toho nevidím – a i kdyby, tak žádnýho
Vratislava neznám, protože jsem úředník a ne-
chodím mezi lidi – a navíc jsem sirotek od
úšleho mládí...."

Hlas vpade zoufale sluchátku do řeči:

"Přijďte rychle sem, na kolech vás po-
sílám, to je vážná věc – je třeba zakročit, dyk ne-

„může být daleko, ještě před chvílí tady byl!“

„A kdo, Kratislav?“

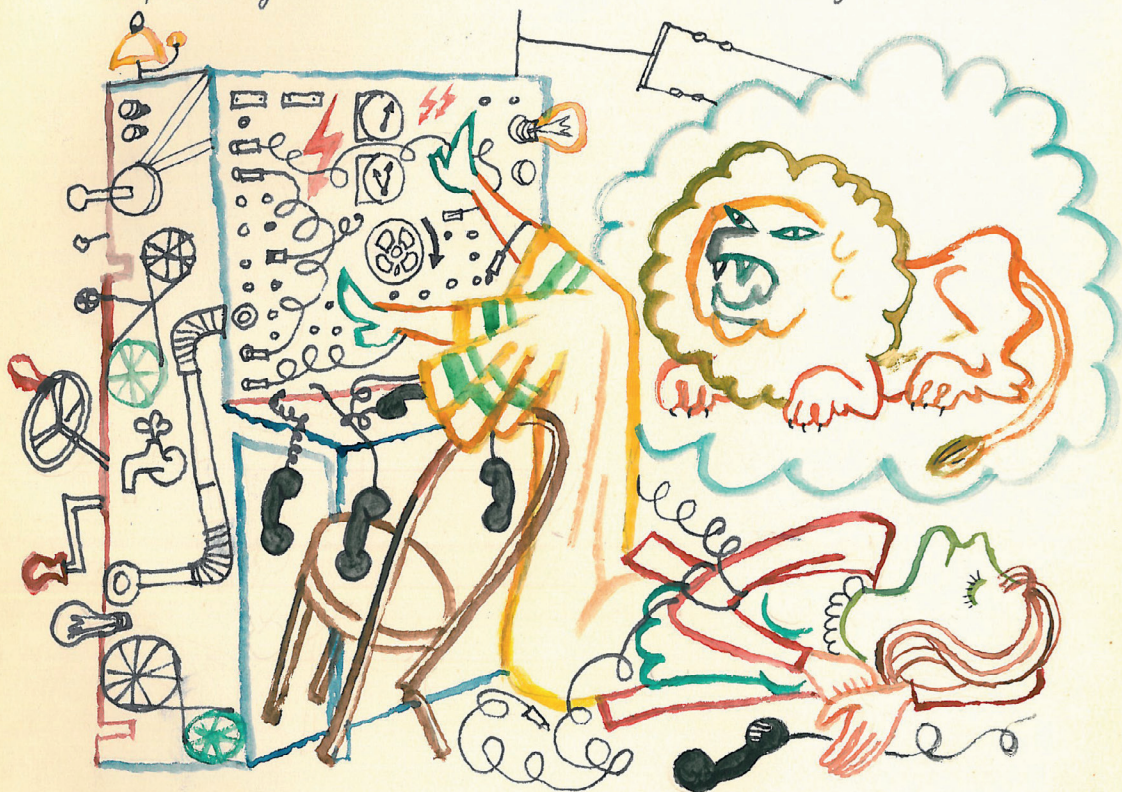
„Ale ne, bože, my ste supej - přece lev, a sedí je pryč - ten lump jeden, ať já ho do-
stanu, já mu .... to!“

„Aha, lev, tak to jo“, zapochyboval úřednický hlas, „vůn teda jako Kratislav kou-
pil Dejvice, vám prodal to náměstí nebo co, že
jo, a pak ulek a poslal na vás lva a ... a vi-
bec, jestli voláte jako Bohnice, tak to tady není,
to musíte ....“

„Krucinál, žádám Bohnice, nechte si
ty urážky a buďte na stranu slušnej, my vole
úřední, my - my bystokrase, já chci jen svůj a my
ste sady vod toho - to ste pěkný strážcové po-
řádku - pošlete sem nějaký policajty, česníky, voj-
sko, SNB, prostě všechno, ale hlavně ano, - vůn
ten pacholek, já ho dobře viděl, utíkal nahoru
ke stavbě nové pošty a .... —“

V tento kritický okamžik bylo spoje-
ní přerušeno. Slečna v telefonní centrále, kte-
rá z pilnosti odposlouchávala rozhovory, se v
tu chvíli polekala natolik, že ztratila duševní
rovnováhu a než jí opět našla, padla do malot,
čímž násilně ukončila slibně se rozvíjející di-

alog. Uvědomila si totiž, že v projektované poštovní budově je plánována i nová centrála, kde jí bude sloužit, proč se lidí, k této budově přidících hojně bála, neb jsou velice mššní a mnoho se odváží, riskující. - Mimo to neměla ve pryku se bránit.

Kudlán si po rozhovoru zamnul ruce, čímž dal na jevo svou spokojenost nad tím, že není blázen jako četní jiní, načí se opět zahrabal do spousty úředních papírů, hledaje přetřženou nit, ale marně. Spánek se nedostal. Rozmířen na nejvyšší míru, sáhl do pravé kapsy pro knihu novel, aby se jál uřadovat.

Sejnice byly na molou.
Před krámem řezníka Vratislava stál do-
tyčný a davy, zatím malé.
Stál a tránil se zle.

Bylo vidět, že něco mší ve vzduchu.
Viselo to dosti vysoko, a protože bylo již po dva-
dny dosti mlhavo, málo kdo, téměř nikdo nepo-
znal, o čem běží.

Vratislav stál.

V levé ruce kotelku, v pravé se-
lefonní sluchátko, jak v rozčilení vyběhl; na
hlavě nic, jen oči, sevřené do nemožnosti.

Davy, zatím malé, rostly.

Davy hrozivě rostly.

Od ucha k uchu nesla
se zpráva: Víte to na míste.

Lidé se srovnávali!
„Kde je můj lev a sekýra?“ mářikal
a volal Vratislav, jakoby z dálky.

kam se zradil
můj "lev?"

Davy zatím zapl-
nily náměstí do posled-
ního místečka, od hodin
až na Růžek, od Riviéry
po Bajkal; byla sobota
a blížilo se k jedné. Nik-
do neměl naspěch. Koneč-
ně, jakýpak spěch, stejně
tramvaje nejzdí, provoz
je zastaven.

Tramvajáci z dlouhé
chvilky, a aby lépe viděli,
běhali po střeškách svých
vozů, mnozí se koupali na
kladkách.

Nic se však nedělo. Jen na Bejnčie třídě
ležel z davn vyproštěn polomrtvý dědeček, který
na otázky, proč tam leže a jestli má rozum, odpo-
vídal stereotypně: „Prosím vás, dobrý muži, kde
mám přesehnout na čtyřku?“. Hned vedle v pa-
sáži se pral Spartan se slaništou. Nemohli se shod-
nout, co to nisi ve vzduchu. Spartan tvrdil, že by
to mohl docela dobře být gól. Slaništa pravil, že
to je naprosto neopodstatněné tvrzení a že by se
taký nemusel hned chlubit, a uhodil spartána
nejprve rukou a posléze i nýheadní špičící.

2 Teronské ulice ožival se zpěv: Éleno, mo-
me, éleno, negari seno réleno.

Tak kde je ten les?" zařval Vratislav, ne-
dbaje již "ani spisovného jazyka."

Davy se nejprve jen divily, jak se někdo
může plát po nějakém lou, když tady něco není ve
vzduchu. Ale když se volání neustále opakovalo, zby-
štily pozornost, nedávající to však na jivo. Utěšovaly
bodrého žionostníka slovy: „ale no - dyk to -“, suši-
ce nenormálnost.

„Ještě před polednem tu byl!“

„No, třeba se vrátí“, pravily Davy a
podaly Pepika Fimelu odklikou ke panu radovi,
aby poradil. Ale pan rada byl rovná v Pardub-
licích, a kde není rady, není ani pomoci. Ani
pan lékařník nepomohl, ačkoliv přišel. Pouká-
zal pouze na tmavé řeznictví a řekl, že tam ne-
chodí slunce, a proto by tam měl chodit on, ne-
bot všichni lékaři v okolí měli rovná dovolenou,
ale dokud nebude mít Vratislav, pravil, lepší
párky, bude nasechvát chodit na koupi jinam
a přišerně se při těchto slovech zašklebil.

Vratislav byl rozčilen víc a více, neb-
mu slova lékařníková dodala.

„Kde mám lova a sekuru!“ zařval o
106.

Soused Modesto Václav byl odvaha
sama. Kešel do krámu, přinesl sekuru a pouká-
zal na ni, myslil, že Vratislava uklidnil.

„To není vóna! Ta je vopravdivá!“

zuřil již Kratislav.

Davy, pokud to ještě šlo, houstly, a někteří z toho měli legraci, protože Řezník chtěl neopravdovou.

Ubozák, rozčilovaný manie neodpovědnými výrokem z řad mládeže, již téměř šlehel, takže davy kolem již opět řídly a stahovaly se, aby nedošly úhony, v které měl Kratislav prvenství, neb byl silný a chlap jako hora berdou za 18.

"kam jste mi dali myšho lva, holoto?" řval z plného hrdla, aniž se krotil, nedbaje ani své životoděšné pověsti. Nemohl se již více ovládati. Přiskočil k Fimlínovi, žákovi třetí třídy obecné školy zde, bytem Samléž, na pijáně 55:-

"Máš lva?" - pravil s podivným výrazem kol úst, zdůrazňuje každé písmeno.

"Mám -", zasípal ještě hloupý školák, zatím co matka v pozadí lomila rukama, neboť ho vzal u krku, a obávala se nejhrošho.

"Já to věděl, já se dobře viděl, jak jsi mi ho sebral, lum-

ke zlodějská", lhal ěruik, ačhoi ho neviděl, "to s tebou poroste, protože tě měli doma olýbat, dokud jsi nechlodil do školy, mizero!", a myslil, že se uklidnil, avšak naopak.

Zatím matku Fintínovou museli odvést, neboť si zdámala levou ruku v předloktí.

"Kamus ho dal?" zájímalo náměstím.

"Hodal?" odpověděla ověna za Fintína, který byl k smrti vylehán.

"Tak poniš?"

"Já jsem jej koupil již s čítankou, prosím," dušoval se školák a oči mu vylézaly z důlku následkem sevření.

"Tak ty mi budeš lhát, rošťáku?"

"Prosím, ne," pravit Fintín, ale pouze v duchu, neboť jsa skreem, nemyl dal ze sebe ani toho nejmenšího.*

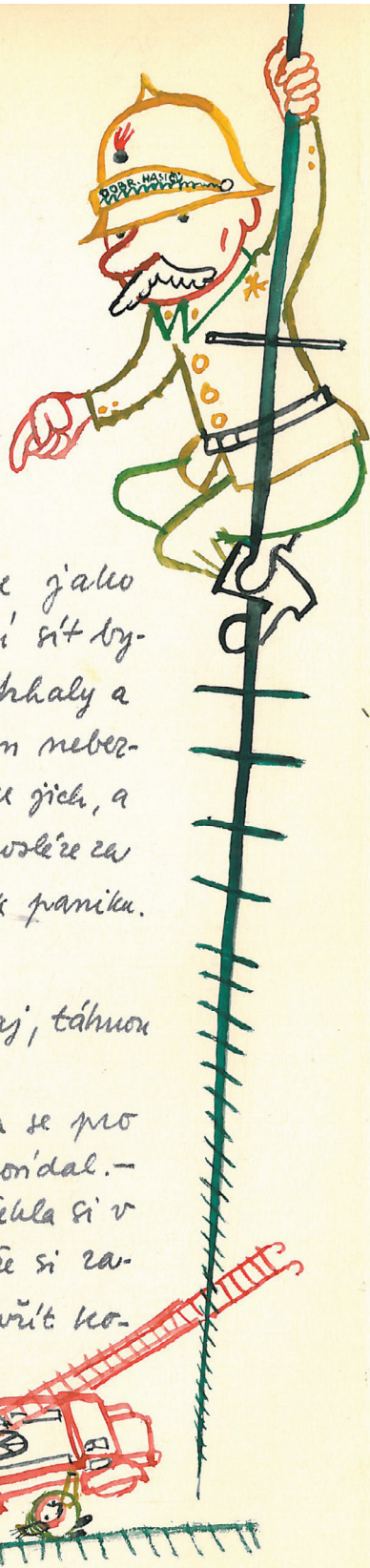
Občané byli částečně vyděšeni, částečně ne, neboť tvrdili to i ono. Někteří přehali, volajíce po dobrovolných hasičích. Jiní zle lubovali na krutého pironostníka a říkali, že by se Fintín jistě lva bál, a jakoby loudavě přehali k domovům, neboť je obcházel hrůza.

lev v Dejvicích. lev se prochází volně po ulicích. Spasťe duši!" neslo se náměstím.

"Kamus ho schoval, poniš pravdu nebo ne? nalíhal Kratislav

* gen. záporu; viz: Orel much nelapá.

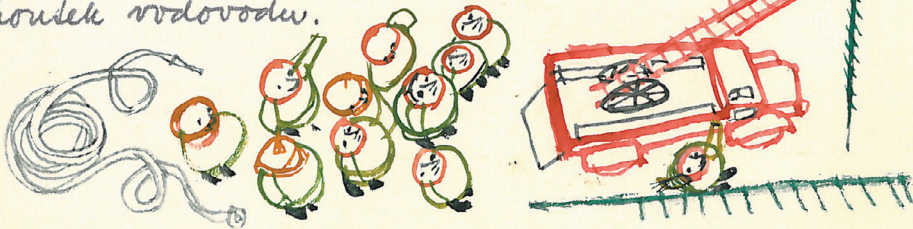
Pochmurná zvěst nesla se jako kolobílek do širokého okolí. telefonní síť byla natřena rozhovory, ať dráty se třhaly a rozpustili děti, nevědomce o hrozičím nebezpečí a jounce bez dozoru, dotýkaly se jich, a to i na kem spadlych, pykající poslední za svou lehkovážností a vyspíjice tak paniku.

Črašný most, 1²⁰ hod:

„Šmarjájorek, paní, utíkej, táhnu sem od Podbalý lvi ze ZOO!“

„Co je to ZOO?“ zeptala se pro jistotu paní, ale nikdo jí neodpovídal. —

„Tak už je do ladv!“ řekla si v duchu a švihla do osmičky, protože si zároveň vzpoměla, že zapoměla doma zavřít kohoutek vodovodu.

Na strahovských hradkách o půl druhé :

„ Tak už je to tady ! Já to vždycky říkal,
ale na mě nikdo nedá, do se rozumí, ale teď
at' dělej, co uměj, já už neřeknu ani ...

„ A co je, pane Houwva, co se děje ? ”

„ No přece vědí, já jim to dycky říkal,
ted' došlo na můj slova — no, a ted' musím,
běžet, aby mi to ... ”

Podbaba, Pelclova ul., č.p. 12.; 1:31 hod.

„ zavíte si do okna, paní, to nítě von se
mecejtí, dyž je rozkřičeněj, to byste měla malér ! ”

Bubeneč, 1:38 hod.

„ Tak už jsou na trojským mostě, a prej
zahřejtaj' rovna sem k nám; a v Dejnicích, tam
jich je, to jeden jen to, aby neho ! Já se proti
jen dívám, jak tohle to — no tak sbohem. ”

Dejnice, 2 hod.:

Občané jsou vzrušeni, obávajíce se mno-
hého. Matky zavírají děti do horních vater, po-
kud sato jsou na dosah. Muži se obzobují.

Nikdo nic neví, každý však sluší!

Ve zbrojnici tvoří dobrovolní hasiči kor-
dony a hlasy, aby zakryli obavy z věcí púštích,
ač jich je víc jak dost. Velitel sboru, aby jim

dodal odvaluy, nylel na složár, kde se obyčejně suší mokré hadice. Jednou rukou se pustil, aby jim šel příkladem neohroženosti, pronášeje k nim tato slova:

„Bratři haviči! Nadešla chvíle, kdy ukažeme, že jsme tu. Nebudíte dětinové. Kdo to má to, a jestli ne, ať si to mechá, aby se to zbytečně neprotahovalo. Protože to se nesmí, to by si měl každý uvědomit, aby nebylo myšlky. To by se u nás to zbytečně zkomplikovalo, což by se protáhlo a důsledek prozatím neručíme, ale je nedotírný. To je, bratři, doufám, každému jasné, že nemáme tvrdit opak. Neexistuje nějaká úmluva, chlapeci moji, ale domněnka pozoruje pravidlo! Nečekejte ode mne dikarů, které by věc úspěšně protáhly v náš neprospěch. Každý z nás nes odpovědnost za něco jiného, než co si myslí, když to ... ne? - čímž to všechno pradá!“

Při těchto slovech ukázal pravou rukou na nebesa, jakoby tam bylo něco vidět, ačkoliv ne, při čemž zapoměl, že levou se medvíří uří od začátku svého projevu a zhrabiv kontinuistu se stářídem a puzem gsa gravitací * směrem vertikálním dolů, absolvoval volný pád s příslušným zrychlením ** až k místu svého dopadu, kde

* Newton   ** g půl krát $\pm$ na druhou.

se rabil o dleřtu. Jeho hrdinného pŕíkladu nálezdoval jeden člen sboru, který stal nejbliže pod stožánem a na kterého bratr velitel spadl.

„... byl navíc zkomplikován nápisem, který se stkvěl vedle berduchého těla. „Sóda musí být“, pravilo se v něm, avšak mrtvého nevebudiš. — “

„Ne, ne, to je maruý“, pravil Kudlán, když dočetl novelu „Tlačil kamaráda Bradou“ z knížky Jiřího Kalouska, mladého, nadějného autora na poli novel, „to je maruý!“

Horečně otočil list, aby se dal do čtení další novely.

Josef do toho neviděl

Nadčasová povídka

„Vypadá to zajímavě“, zamumlal si do vousů a sklonil se nad knihou.

René Kubeš, rolník z Vokovic, byl odborným učitelem, vzatým na slovo. Učil na škole zpěv a vynikal v něm. Nebylo divu. Měl v kr-

ku platu a často si ho vážil pro případ, že by mu ško-
la medala vydělat. Občané mu přezdívali „Náš vše-
noský slavík“, neboť jeho matka pocházela z Jičí-
na. Chodil s Mařenkou, co byla Šafařová, a jako
lusk, ale málo. Měla tři bratry. Byli to: nejml-
ladší, Jan Prostředník, Láďa a F.A. Palec. Ten byl
jejich kamarád.

Josef byl z Dubí n/s. Říkali mu Josef tak dlou-
ho, až mu to zůstalo.

Prostředník měl půvoz přes Šárku, podší-
tky liškou, ne však vlastní minou. Avšak tento
mu nezůstal. Láďa ho bral u úst tak dlouho,
dokud sám nevolal za své. Protože byl skaut, vsa-
dali mu na hrot tyto verše: ODEŠEL JSEM NA
VĚČNOST. JDĚTE PO ZNAČKÁCH →. Jeho vlivem
přišel tak Prostředník o chleba a půvoz a žil
se nadále jinak, ponejvíce vřelíjak. Aby se Láďovi
pomstil, smazával mu ve volných chvílích znač-
ky. Palec byl naopak po otci prchlivec, ba msti-
ný, po matce měl zimník. Jinak nevynikal ni-
čím, leč že stál o ženu. Ideálem mu byla Mařen-
ka, která dala více na Kuběse pro jeho krásný
zvuk. A to Palec hnělo. Nohy měla jako srnky,
tělo - kmen lotosu. Mimoto byla jediná svého
druhu. — Snažil se je rozvadiť, seč mohl, aby
pak šel. Bez výsledku. Dráždil je, srousil polo-

pravdy ze všech sil, střílel po Mařence inkoustovými
tuškami, aby ji zohřvil fialovými puntíky, Ku-
beš vláčel blátem „Vokrových lilasů“, podplácel
žáky, aby naschvál neuměli zpěv, leč vše marně.

Ke čtvrtek chodíval Kubeš s Mařenkou
na ryby, neb neměl toho dne Sokol a měl je hro-
mně rád. Hlavně smažené s vejci ve vlastní šťávě.

a tu ve čtvrtek po sv. Augustu přišlo,
co přijít nemělo.

Matka země se chystala pomalu k zim-
nímu spánku. Mařenka a René seděli jak dvě
ovce na břehu a šulili se. — F. A. Palec však ne-
zaháležel.

Na hladině udělala se pojednou kula
a mezi šlahouny objevil se rozsochatý Palec, který
chtěl pár v podobě velké ryby k smrti vydra-
šit. Kubeš se však meralce a zachoval se rybnísky.
Popadl kládu, protože prut mechal semotrate do-
ma, neboť se dny krátily a stejně ho nosil sebou
jen tak, a praštil Palec do temena, neboť se do-
mníval, že je to jeho mladší bratr.

„Ha!“ zařval Palec v Pánu, ale to již
pro něm bylo veš.

Nic netušící pár milenců se pak rve-
dl, protože Kubeš musel k vlaku.

Za čtrnáct dní od této události, vyplaval

Palec u libeňského jern a v tolestně sevřených ústech bylo vidět trávu a němou obžalobu.

Přišli četníci na místo činu a Kubeš se dusoval, nebyl jít. Nebylo mu však dopřáno sluchu, který jest někdy tak cenný.

Zatím Mařenka slehla, označivši Kubeše vahem svého mládí. Věc se natolik zkomplikovala, že se to doneslo až mezi lidi.

Kubeš, aly se vyhnul porotě, obešel se bez peněz a pravic, že se cítí otcem. Nebylo mu ale věřeno, neboť byl u četníků veden jako necita. —

Přeličení bylo na hejtmautství. Mařenka držela ... — "

Pod okny úřadu pavěštěla sířena a v rápětí, jako by se přehnalo kolem stádo sudokopytníků, quchající před myslivcem.

"To je život, to je život!" zanařikal Kudlán, "nenechaj jednoho chvíli na pokoji, člověk mrova čte, jak Mařenka držela, ale co a proč; to už se nedozví, neboť vod sobo musí vodbíhat. A co se to vlastně děje?"

Přikročí k oknu (neboť pochivný úředník musí vědět mnoho), vykloní se ven a vidí:

Šíleným tempem žerou se motorizované čety dobrovolných hasičů lidupráznými ulicemi. Skřípání brzd dává tušit cíl jejich cesty. Zastavují na vítězném náměstí před domem řezníka Vratislava. Kudláčovi přecházejí oči řádivem. Nikde v blízkosti nevidět

červeného kohouta. Třeba si jedou pro šelci do rávodní kuchyně, pomyslí si, nevěda ničeho o lou, a rozmazen, že se dal vyrušit od tak poušavého čtení, zavírá okno.

Z auta vystoupil náhradní velitel haničského sboru, oděný lesklou zbrojí. Opatrně se rozhlédl, pak důstojně sranil podpadlou a vyhrkl:

„Tak kde máte seda toho lva?“

Vratislav zakoulel očima.

„No myslím, kde jako je ten lev?“

„Co?“ zařval Vratislav, na kterého to bylo už příliš; krev mu vyhrkla do očí, takže se omu docela podlily. „Tak ty se mě ptáš, kde je lev, že jo, tak to já seda nevím, abys věděl, ty holomku haničská, ale sejrás mě nebuděš, — tu más!“ Při slovech „tu más“ učinil pravou rukou pohyb, jakoby chtěl veliteli něco dát, a o pravdu, než se tento vzpamatoval, zhrabí vědomí, aby je již více nenalrhl a vypustil duši, uci-

šiv Kratislavovu pádnou pravici na temeni, proti čemuž i lesklá přilba nebyla nic platná, neboť mu byla spíše otráson než pokrývkou hlavy.

V haničstou zavláde poplach. Každý člen družstva byl okamžitě na svém místě. Bedrma, známý svou hlitostí, držel v rukou již tříhacetu, zatím co ostatní montovali hadici na hydrant; zavláde chaos, všechno se zdálo zcela nesignifikační, ale každý pobíhal podle předem připraveného a nacvičeného plánu sem a tam, a nebránilo ani minutu a již myšlel z kovového ústí proud kalné vody.

Ale stalo se, co nikdo nečekal. První ne-
usměrněný proud tekutiny zaměřený do výše,
směrem ke oknům prvního patra, která obýval
pan Šamokel, dovršil dílo zkázy. Anděl Šamo-
kel, odborný závod pro zpracování trubek, měl
nepřekonatelný zrychlení, myšlel v církvi svátky ze
světlo okna meč.* Tím byla míra osudu naplněna.

Mohutný proud vody přerval svou silou
provaz, poutající Šamokelův meč k okennímu rá-
mu.

Ozvala se tupá rána.**

Pod okny kdosi zastenal: „Kde je Šam-“

* Na neštěstí bylo tehdy právě Sv. Avgiáše (viz: Je něco shnilého ve státě dánském).

** Neboť již drakný čas nebyl broušen.

- můj - l .... - "

"Umřeli voba", pravil Bedrna a dojatě
obrátil sbočí vrah k nebi, aby zjistil, nevisí-li tam
ještě něco. Potom zalačil oběma očima.

"..... Matěmka držela svědectví" pokračoval Kudlák ve čtení, a před soudnou stolicí vyprávěla takto: Srdce mi táhlo k Palci, a jsem se divila. Byl to chlap za dvacet se vším všudy. Ale není lásky bez ožrůtkání, a tak jsem mu odřekla a chodila jsem s Kubešem na zapřenosu, a tam jsem mu jednou podlekla.

Proto se Palec s Kubešem nemohli vyslat a koukali na sebe krivě. A tak se to stalo. Bylo to ve čtvrtek po sv. Kateřině Sienské, oholo podleue. Kubeš šel do houslí, protože už dvakrát scházel a Palec se na něj, hned jak ho potkal, krivě podíval. Zimník si zapoměl doma, protože měl jen jeden. Neznaje míry (měřičství nikdy neuměl), koukal se velmi zle. Kdekomu to bylo nápadné. Šel už nic nevim, jen to,

že Palec potom doma něco kul. Několik jazyky svrdily, že pomohu. Bylo tomu tak.

Večer jsem byla s Kubešem u vody pod ráminkou lovení, zatím co Palec plaval pod vodou k vůli vystrašení. Ale nepjel s dechem a Kubeš ho praštil prknem do krku. Zprvu jsem myslela, že Palec ze sebe mrtvého jen dělá, neboť umíraje mumlal, ale ne. Kdo Palce ponoukal, se tulla; údajně pau řidiči, protože nepjal Kubešovi dar boží v hrdle.

Soud jí dal po uvážení za mardu.

Kubeš byl osvobozen, zaujal opět učitelské místo a došel pochvaly. Pilnost byla jeho silnou stránkou. Často pak pojímal Martěnkou za chot' a vzkvétal.

Palec na tom byl huře. Více ho nebylo.

Jan se nejdříve jenom všemu smál, neboť se všechno tajně spunktoval, pak ale

šel do sebe a víc se už nevrátil.

Josef z toho všeho neměl pojem, a profesor neměl v ničím prsty, byl zatčen. Aby se vyhnul žaláři, šel nesmysly, až se mu povedlo."

Kudlán dočetl a otřel si zpotené čelo kapsníkem, který pro každý případ nosil sebou.

Jakle porádka ale stála za — "pravil, avšak nedověděl. Vytréštil prax, učinil rukou odmítavý pohyb, jako by chtěl říci „ale, ale“, obrátil hlavu a oči v sloup, a skončil na spálu.

Jsem si vědom toho, že Káďe pořádné vy-
pravování má končit svatbou a jsem rád, že
nemusím svou čtenářku v tomto důležitém
bodě pkeamat.

Za krátký čas prošel se v Hostele svatí Lud-
mily slečna Růža z telefonní centrály šťastně
a bohatě provdala.

A jako vysvětlení bych ještě dodal. Jest-
liže, milovaná čtenářko, nevíš, o jakého lva
se jednalo, tak se s tím nehap. Nejsi sama, pro-
tože já to nevím taky a nevdám ti to. A jest-
liže bys přesto nemohla k vůli tomu spát, věz,
že je nanejvýš pravděpodobné, že šlo o řízvičský
znak, který našla rodina Vratislavova po
pohřbu v knihovně, kam ho nešťastně omylem
zařadil mezi písmeno E a P v domnění, že jde

o známou divadelní hru Ilyi Ehrenburga „Lvo
na náměstí“.

A je-li ti posom nejasné, kdo sedy s tím
lvem utíkal směrem k poště, nehap se, protože
do si Vratislav, jak se těsně před skonek vyjá-
dřil v úzkém rodinném kruhu, v rozrušení
nynyslel.

Nakonec musím pak vysvětliti, že nebyš
nečekané a překvapivé rány osudu, jež postihla
našeho V. V. Kudlána, o jehož memoci ani autor
sám nevěděl, vysněl by závěr tohoto, vpravdě
eposu téměř monumentálně, protože dotyčný
měl v úmyslu říci: „Takle povídka sedy stála
opravdu za všechny drobné!“, čímž naopak a
naprosto nechtěl říci, že by byl jedním z oněch
sabotérů, kteří sehraňujíce drobné mince, po-
škorbují národní hospodářství a tramvajový
provoz, neboť hodnota jeho drobných nečinila
níce než tři koruny dvacet.

e

JIRÍ KALOUSEK

**JAK VRATISLAV
NEKOUPIL DEJVICE**

Graficky upravil a obálku navrhl Kalousek J.

Typem Bodoni vytiskla tiskárna JK n.p., Hradec Králové II

Vydal autor nákladem vlastním jako 1. svazek edice ©

I. vydání : 1 číslovaný výtisk na papíře simili eco

1

1949

Sken originálního, ručně psaného a kresleného vydání Jiřího Kalouska z roku 1949

Grafická úprava 2014, Dana Fidlerová / [daalvision](#) / Albern

Sken Eva Porovat 2014

Vydal Boron Press 2014

Tisk Blurb.com

